

EESTI FINANTSTEENUSTE TURG seisuga 31.12.2010

Käesoleva Finantsinspeksiooni poolt koostatud analüüsi eesmärgiks on anda ülevaade Eesti finantsteenuste turu ja turuosade kohta. Kuigi Finantsinspeksioon teeb kõik endast oleneva, et käesolevas analüüsis sisalduv informatsioon oleks õige ja täpne, ei eelda ega võta Finantsinspeksioon kohustust tulevikus igakordselt informeerida analüüsis toodud faktiliste asjaolude muutumisest ning selliste muudatuste võimalikust mõjust. Finantsinspeksioon ei vastuta kahju eest ega võta kohustusi, mis tulenevad või on seotud käesoleva analüüsi ja/või selles esitatud informatsiooni kasutamisega.

I. Finantsteenuste mahud

2010. aastal oli Eesti finantsteenuste turul näha majanduskriisist toibumise märke ning seda eelkõige investeerimisega seotud teenuste puhul.

Hoiuste koondmaht kasvas võrreldes 2009. aastaga 4,7%, sh nõudmiseni ja üleööhoiuste maht 31,4%. Tähtajaliste ja säästuhoiuste maht vähenes 17,7%. Klientide hoiuste maht kokku ulatus 2010. aasta lõpus 164,7 miljardi kroonini.

Pankade laenuportfellide koondmaht vähenes võrreldes 2009. aastaga 4,9%. 2010. aasta lõpu seisuga oli pankade koondlaenuportfelli suuruseks 233,4 miljardit krooni, sealhulgas moodustasid Eesti residentidest isikute laenud 226,5 miljardit krooni.

Investeeringisvaldkonnas oli märgata selgeid kasvumärke: 2010. aastal kasvas investeeringisriskiga elukindlustuses (IRE) laekunud kindlustusmaksete maht võrreldes aastataguse perioodiga 23%, fondisektoris kasvas fondide (sh pensionifondide) koond-

varade maht 10%. Individuaalportfellide koondmaht kasvas 24%, sh Eesti residentidest klientide individuaalportfellide maht kasvas 21%.

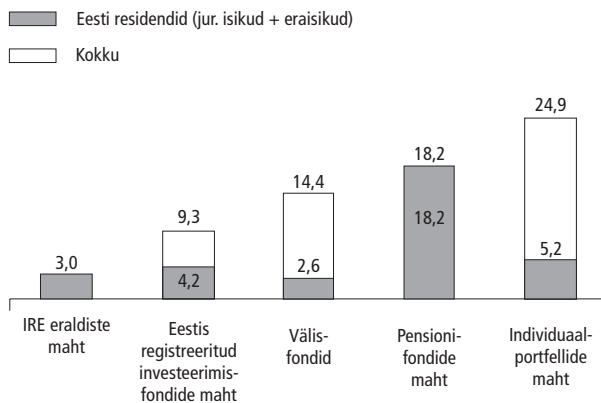
Säästmisele suunatud finantsteenustesse – sh IRE tooted, investeerimisfondid, pensionifondid, individuaalportfellid, tähtajalised ja säästuhoiused ning investeerimishoiused – oli paigutatud 141 miljardit krooni (2009. aasta lõpu seisuga 133 miljardit krooni).

Elukindlustuse valdkonna kasv toetus suurel määral investeerimisriskiga elukindlustusele, mis võrreldes 2009. aastaga tagas kogu elukindlustuse kindlustusmaksete mahu 7%-se kasvu.

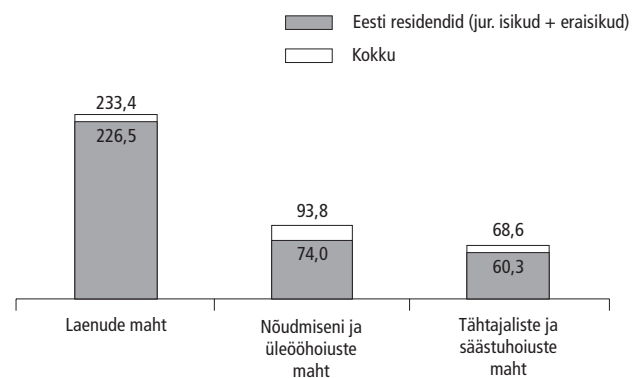
Kahjukindlustuses vähenes kindlustusmaksete maht võrreldes 2009. aastaga 13%.

Eesti finantsasutuste poolt pakutavate finantsteenuste mahud:

Erinevate investeerimisteenuste mahud (mld kr) seisuga 31.12.2010

Erinevate pangateenuste mahud (mld kr) seisuga 31.12.2010

Eesti finantsasutuste poolt osutatud investeerimis- ja pangateenuste maht, sh andmed Eesti residendist eraisikute kohta on toodud alljärgnevas tabelis (mld kr, seisuga 31.12.2010):

Teenus	Kokku, mld EEK	sh Eesti residentidest eraisikud	
		mld EEK	osakaal koguteenuses
Investeeringufondide maht	9,3	1,2	13%
Pensionifondide maht	18,2	18,2	100%
Eestis pakutavad välisfondid	14,4	0,9	6%
IRE eraldiste maht	3,0	3,0	100%
Individaalportfellide maht	24,9	0,9	4%
Laenude maht	233,4	112,1	48%
Nõudmiseni ja üleõõhoiuste maht	93,8	30,5	33%
Tähtajaliste ja säästuhoiuste maht	68,6	29,1	42%
Investeeringus- ja muude hoiuste maht	2,3	1,7	74%

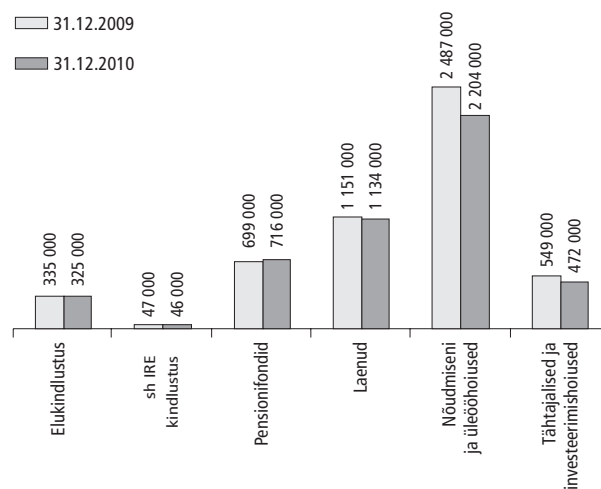
2. Eraisikutest klientide jaotus teenuste lõikes

Lepingute arvu järgi on Eestis enimkasutatud teenuseks nõudmiseni hoius (arvelduskonto). Eraisikutele kuulus 31. detsembri 2010 seisuga **2 204 000 arvelduskontot**¹ (paljud eraisikud omavad mitut arvelduskontot).

Teiseks eraisiku poolt enimkasutatavaks finantsteenuseks on **laen**. Seisuga 31. detsember 2010 oli **eraisikutega sõlmitud 1 134 000 laenulepingut**².

Pensionifondidega liitunute arv kasvas aastaga 699 000-lt 716 000-ni. Tähtajaliste, säästu- ja investeerimishoiuste lepingute arv vähenes 549 000-lt 472 000-ni. Elukindlustuses, sh IRE kindlustuses vähenes lepingute arv vastavalt 335 000-lt 325 000-ni ja 47 000-lt 46 000-ni.

Eraisikute lepingute arv finantsteenuste lõikes

¹ Arvesse on võetud vaid hoiused rahaliste vahenditega.

² Oluline märkus: analüüs ei arvesta asjaoluga, et mõni isik võib olla sõlminud mitu lepingut.

3. Elukindlustus

2010. aastal kogusid elukindlustusseltsid Eestis kindlustusmakseid 1,232 miljardit krooni³ (2009. aastal: 1,156 miljardit krooni). Võrreldes 2009. aastaga suurenes kindlustusmaksete maht ligi 7%. Kindlustusmaksete kasv on tingitud eelkõige investeerimisriskiga elukindlustuse (IRE) kindlustusmaksete suurenemisest 23% võrra.

Suurima mahuga elukindlustustoodet on investeerimisriskiga elukindlustus (IRE) kindlustusmaksete mahuga 618 miljonit krooni (2009. aastal: 503 miljonit krooni) ning osatähtsusega 50% (44%).

IRE-le järgneb kapitalikogumiskindlustus maksete mahuga 371 miljonit krooni (2009. aastal: 408 miljonit krooni).

Ülejäänud elukindlustustoodete lepingutesse laekus 244 miljonit krooni (2009. aastal samuti 244 miljonit krooni).

a. Tarbijad

2010. aasta lõpu seisuga oli Eestis tegutsevate elukindlustusseltsidega sõlmitud 206 855 elukindlustuse põhilepingut⁴ (2009. aasta lõpu seisuga 212 275 põhilepingut). Aastataguse perioodiga võrreldes vähenes sõlmitud lepingute arv peaaegu kõikides elukindlustuse liikides, ainsaks erandiks oli siin surmajuhtumikindlustus.

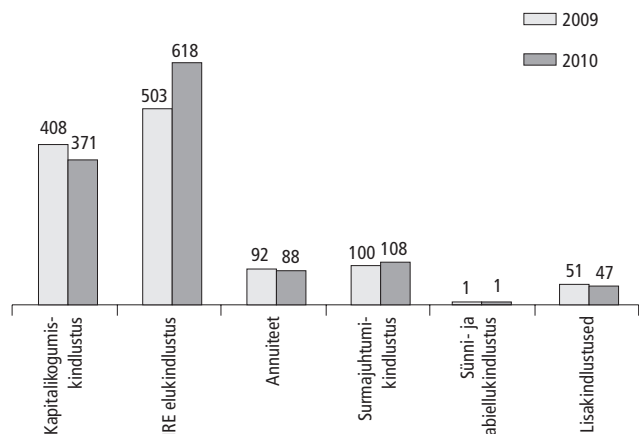
Vaatamata langusele jäi lepingute arvu poolest suurimaks põhikindlustusliigiks kapitalikogumiskindlustus lepingute arvuga 80 655 (2009. aasta lõpu seisuga 88 292 lepingut).

Ainsaks elukindlustusliigiks, kus aastataguse perioodiga võrreldes lepingute arv kasvas, oli surmajuhtumikindlustus. Jõusolevate lepingute arv kasvas siin 60 719-lt 65 440-ni.

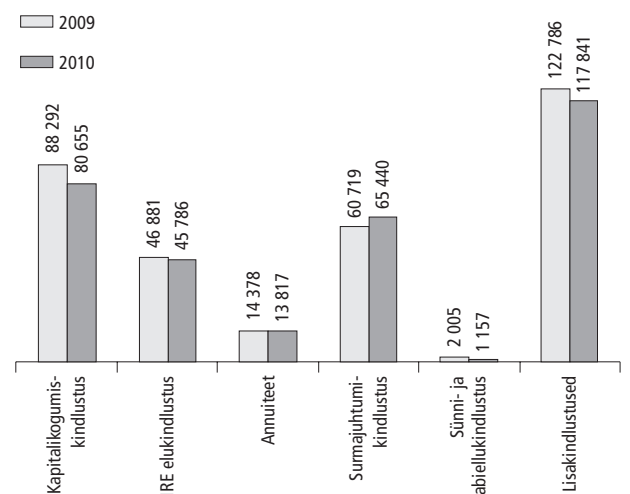
Lisakindlustuse lepinguid oli seisuga 31. detsember 2010 sõlmitud 117 841 (31.12.2009 seisuga 122 786 lepingut).

Üldine turujaotus:	Swedbank Life Insurance	35%
	Mandatum Life Insurance Baltic	30%
	SEB Elu- ja Pensionikindlustus	22%
Kliente:	324 696 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	2010. a laekunud kindlustusmaksed kokku 1,232 mld kr	

Kindlustusmaksed elukindlustusliikide kaupa (mln kr)

Eestis sõlmitud jõusolevate elukindlustuslepingute arv (tk)

3 Andmed ei sisalda väljastpoolt Eestit kogutud kindlustusmaksed.

4 Andmed sisaldavad ainult Eestis sõlmitud elukindlustuslepinguid.

Keskmine kindlustusmaksete maht jäi 2010. aastal peaaegu kõikide kindlustusliikide puhul sisuliselt muutmatuks.

Erandiks oli investeerimisriskiga elukindlustus, kus keskmine lepingusse aasta jooksul sisse makstud kindlustusmakse suurus kasvas võrreldes eelmise aastaga märgatavalt – 10 724 kroonilt 13 487 kroonile, mis on viimase nelja aasta kõrgeim tase. 2007. aastal oli IRE keskmine maht 12 628 krooni. Seega suurimaks kindlustusliigiks mahu poolest on endiselt investeerimisriskiga elukindlustus.

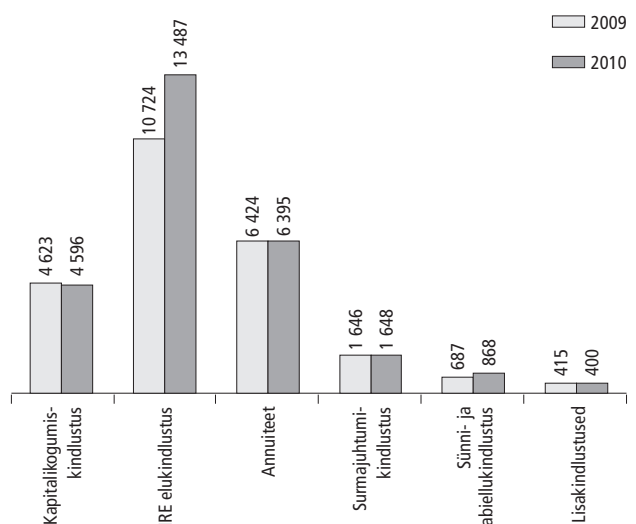
Keskmine annuiteedi sissemaksete summa vähenes võrreldes aastataguse perioodiga 6 424 kroonilt 6 395 kroonini. Keskmine kapitalikogumiskindlustuse sissemaksete summa vähenes 4 623 kroonilt 4 596 kroonini.

b. Teenusepakkujad

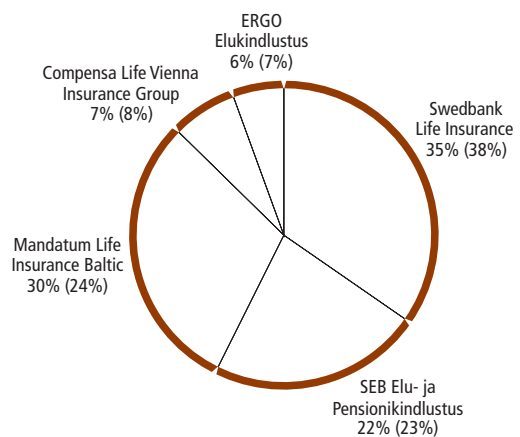
Elukindlustuse juhtkolmikule, kuhu kuuluvad Swedbank Life Insurance, Mandatum Life Insurance Baltic (endise nimega Sampo Life Insurance Baltic) ja SEB Elu- ja Pensionikindlustus, laekus 2010. aasta lõpu seisuga 87% kindlustusmaksetest (2009. aasta lõpu seisuga 85% kõikidest kogutud kindlustusmaksetest).

Swedbank Life Insurance'i, SEB Elu- ja Pensionikindlustuse ja Compensa Life Vienna Insurance Group'i laekunud kindlustusmaksete maht jäi 2010. aastal täpselt 2009. aastaga samale tasemele. Nende taustal eristub Mandatum Life Insurance Baltic, kus 2010. aastal laekunud kindlustusmaksete maht kasvas võrreldes 2009. aastaga ligi kolmandiku võrra, tagades seeläbi ka turuosa olulise suurenemise 24%-lt 30%-ni. Teiste elukindlustusseltside turuosad on vastavalt vähenenud.

Keskmine lepingusse aastaga sissemakstud kindlustusmaksete summa (kr)

Elukindlustusseltside turuosad 2010. aastal laekunud kindlustusmaksete järgi (sulgudes 2009)

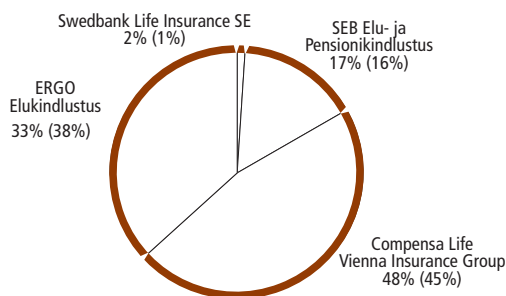

Turujaotuses toimusid suurimad muutused annuiteedis ning investeerimisriskiga elukindlustuses.

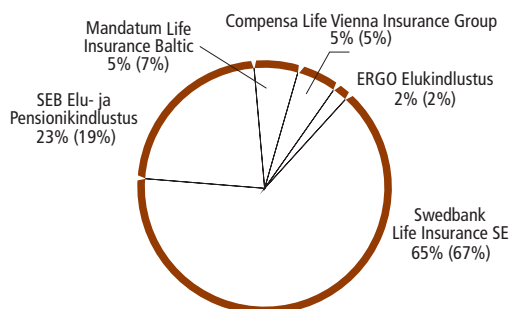
Annuiteedi osas vähenes ERGO Elukindlustuse turuosa 38%-lt 33%-ni, teiste elukindlustusseltside turuosad aga kasvasid: Compensa Life Vienna Insurance'i turuosa 45%-lt 48%-ni, SEB Elu- ja Pensionikindlustuse turuosa 16%-lt 17%-ni ning Swedbank Life Insurance SE turuosa 1%-lt 2%-ni.

Surmajuhtumikindlustuses suurenes SEB Elu- ja Pensionikindlustuse turuosa 19%-lt 23%-ni. Swedbank Life Insurance'i turuosa vähenes samas 67%-lt 65%-ni ning Mandatum Life Insurance Baltic'u turuosa vähenes 7%-lt 5%-ni.

Turujaotus: annuiteet seisuga 31.12.2010 (sulgudes 31.12.2009)

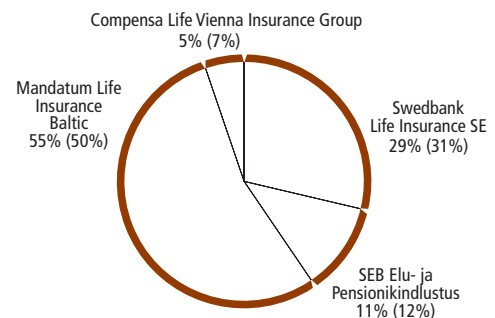
Turujaotus: surmajuhtumikindlustus

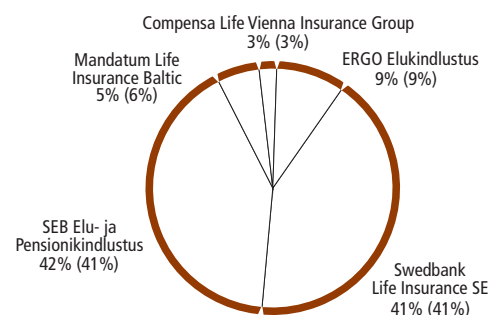
IRE osas eristus 2010. aastal Mandatum Life Insurance Baltic, kelle turuosa tänu märgatavalt suurenenud kindlustusmaksete laekumisele kasvas 50%-lt 55%-ni. See tõi endaga kaasa teiste elukindlustusseltside turuosade vähenemise: Swedbank Life Insurance'i turuosa vähenes 31%-lt 29%-ni, SEB Elu- ja Pensionikindlustuse turuosa vähenes 12%-lt 11%-ni ja Compensa Life Vienna Insurance Group'i turuosa vähenes 7%-lt 5%-ni IRE turust.

Kapitalikogumiskindlustuse osas langes laekunud kindlustusmaksete maht kõigis elukindlustusseltsides. Kindlustusmaksete laekumiste vähenemine toimus samas SEB Elu- ja Pensionikindlustuses teisega võrreldes aeglasemalt, mille tulemusena tema turuosa on 2010. aastal kasvanud 41%-lt 42%-ni.

Turujaotus: IRE elukindlustus

Turujaotus: kapitalikogumiskindlustus

4. Kahjukindlustus⁵

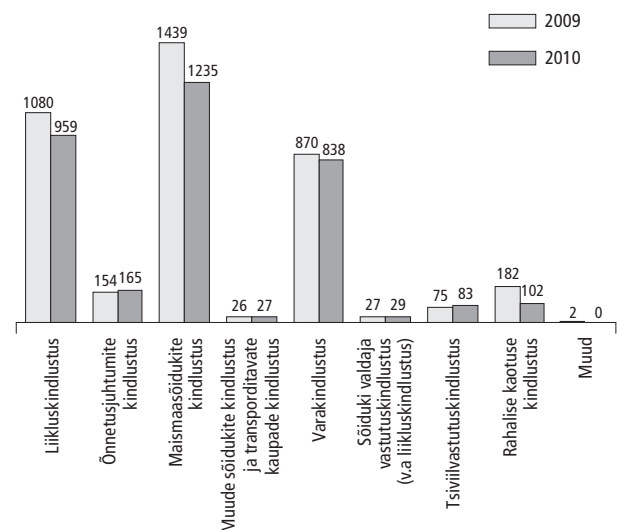
2010. aastal laekus Eestis tegevusloa alusel tegutsevatele kahjukindlustusseltsidele ja välismaiste kahjukindlustusseltside filiaalidele **kindlustusmakseid 3,4 miljardit krooni** (2009. aastal: 3,9 miljardit krooni), sh väliskindlustusseltside Eesti filiaalidele 497 miljonit krooni ehk 14% kõikidest kogutud kindlustusmaksetest (2009. aastal 645 miljonit krooni ehk 15% kõikidest kogutud kindlustusmaksetest). **Kindlustusmaksete langus toimus praktiliselt kõigis kahjukindlustuse liikides, kuid enim maismaasõidukite kindlustuses.**

Langusele hoolimata kuulub suurim osakaal ehk 36% endiselt maismaasõidukite kindlustusele ehk **kaskokindlustusele** (kindlustusmaksete maht 1235 miljonit krooni) ning kohustuslikule **liikluskindlustusele** 28% (kindlustusmaksete maht 959 miljonit krooni). Neile järgneb varakindlustus osakaaluga 24% kindlustusmaksete mahuga 838 miljonit krooni.

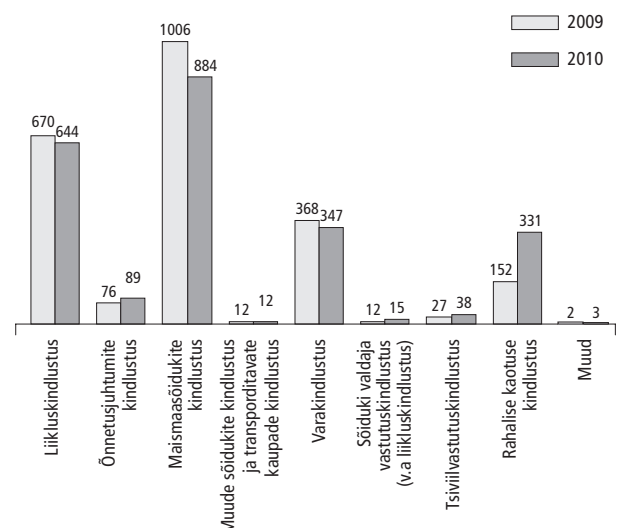
2010. aastal maksti hüvitistena välja 2,4 miljardit krooni (2009. aastal 2,3 miljardit krooni). Võrreldes aastataguse perioodiga vähenesid hüvitissummad maismaasõidukite kindlustuses, liikluskindlustuses ning varakindlustuses. Samas kasvas oluliselt rahalise kaotuse kindlustuse hüvitiste maht: aastaga 152 miljonilt kroonilt 331 miljoni kroonini.

Üldine turujaotus:	IF P&C Insurance	27%
	ERGO Kindlustus	19%
	Swedbank Varakindlustus	16%
Kliente:	info puudub	
Teenuse maht:	2010. a. laekunud kindlustusmaksed	
	3,4 mld kr	

Kindlustusmaksed kahjukindlustuse liikide kaupa (mln kr)

Väljamakstud hüvitised kahjukindlustuse liikide kaupa (mln kr)

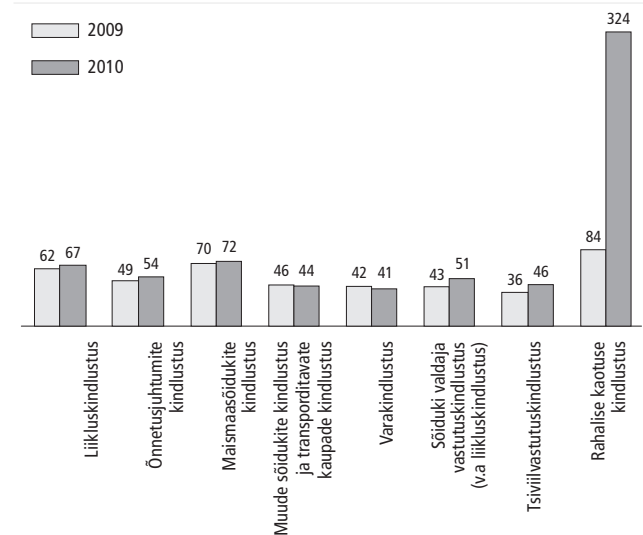

⁵ Andmed kahjukindlustuse kohta hõlmavad ainult Eestis sõlmitud lepinguid. Andmed ei sisalda Eesti kindlustusseltside välisriikides filiaalides sõlmitud kindlustuslepinguid.

Kõrgeim väljamakstud hüvitiste suhe kindlustusmaksetesse on rahalise kaotuse kindlustusel, kus võrreldes aastataguse perioodiga suurenes nimetatud näitaja 84%-lt koguni 324%-ni.

Kaskokindlustuses moodustas väljamakstud hüvitiste suhe kindlustusmaksetesse 72%, liikluskindlustuses 67% ning õnnetusjuhtumite ja haiguskindlustuses 54%.

Hüvitiste suhe kindlustusmaksetesse (%)

a. Teenusepakkujad

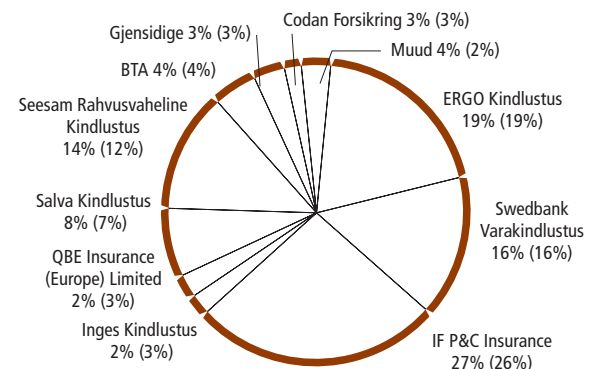
Turuosad

Kindlustusmaksete langus toimus 2010. aastal praktiliselt kõigis kahjukindlustusseltsides, erandiks oli vaid Codan Forsikring A/S Eesti filiaal ning Seesam Rahvusvaheline Kindlustus. Sellest tulenevalt suurenes Seesam Rahvusvahelise Kindlustuse turuosa aastaga 12%-lt 14%-ni.

2010. aasta lõpu seisuga oli kahjukindlustajate turul suurima turuosaga 27% IF P&C Insurance. ERGO Kindlustuse turuosa moodustas 19%, Swedbank Varakindlustusele kuulus 16% turust.

Välismaiste kindlustusseltside filiaalide summaarne turuosa aastal 2010 oli 14%. Suurima 4% turuosaga neist on BTA apdrošināšanas akciju sabiedrība Eesti filiaal.

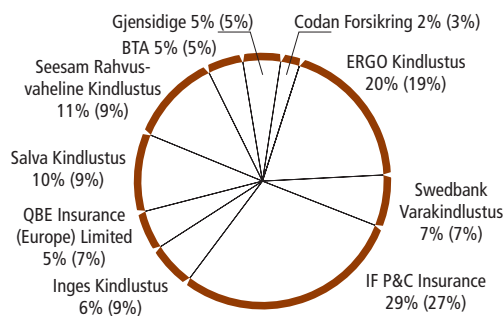
Kahjukindlustusseltside turuosad 2010. aastal kogutud maksete järgi (sulgudes 2009)

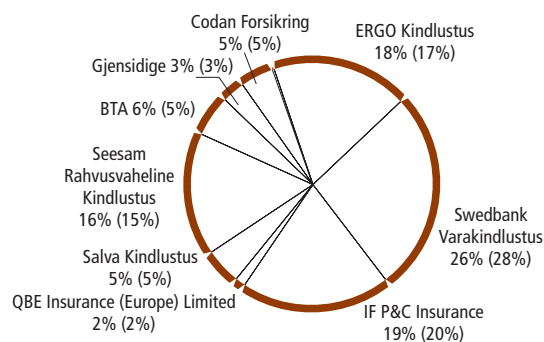
Joonistel on toodud Eesti kindlustusseltside ja välismaiste seltside Eesti filiaalide turujaotus kolme suurima kahjukindlustus-toote lõikes.

Suurim turuosa liikluskindlustuses ja varakindlustuses kuulub endiselt IF P&C Insurance'ile – vastavalt 29% ja 39%. Kasko-kindlustuses aga Swedbank Varakindlustusele – 26%.

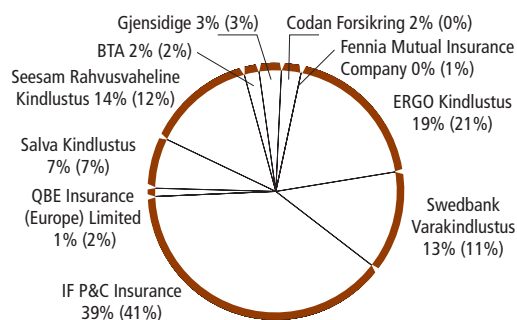
Turujaotus: liikluskindlustus seisuga 31.12.2010 (sulgudes 31.12.2009)

Turujaotus: maismaasõidukite kindlustus

Turujaotus: varakindlustus

5. Investeeringis- ja pensionifondid⁶

Investeeringisfondide, sh pensionifondide varade maht kasvas 2010. aastal 10% ehk 2,6 miljardi krooni võrra, moodustades 2010. aasta lõpuks 27,5 miljardit krooni⁷.

Sarnaselt eelmistele perioodidele toetus fondisektori mahu kasv eelkõige kohustuslike pensionifondidele ja aktsiafondidele. Hoolimata 2010. aasta alguses mitmes euroala riigis puhkenud võlakriisist oli 2010. aasta Eesti fondisektori jaoks üldkokkuvõttes edukas. Aastat iseloomustas fondide mahtude stabiilne kasv ning enamik fonde saavutas positiivse tootluse.

2010. aastal suurenes kohustuslike pensionifondide varade maht 12% võrra, kasvades 14,9 miljardilt kroonilt 16,8 miljardi kroonini. Vabatahtlike pensionifondide varade maht kasvas 27% 1,1 miljardilt kroonilt 1,4 miljardi kroonini.

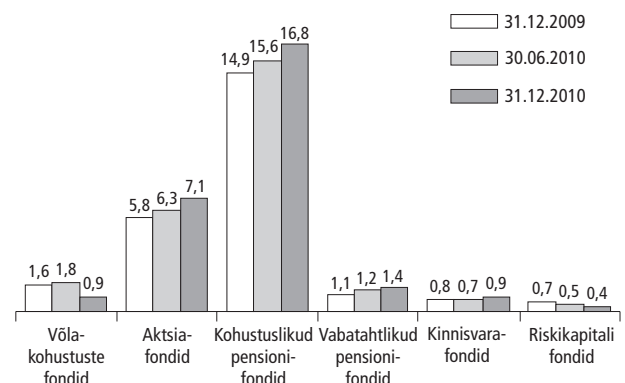
Aktsiafondide varade maht suurenes aasta alguse 5,8 miljardilt kroonilt aasta lõpuks 7,1 miljardile kroonile ehk 22% võrra.

Jätakuvalt madala huvi tõttu võlakohustuste fondide (likviidsus- ja intressifondid) vastu ning osade võlakohustuste fondide likvideerimise tulemusena vähenes võlakohustuste fondide varade maht 2010. aastal 1,6 miljardilt kroonilt 0,9 miljardi kroonini ehk -43%.

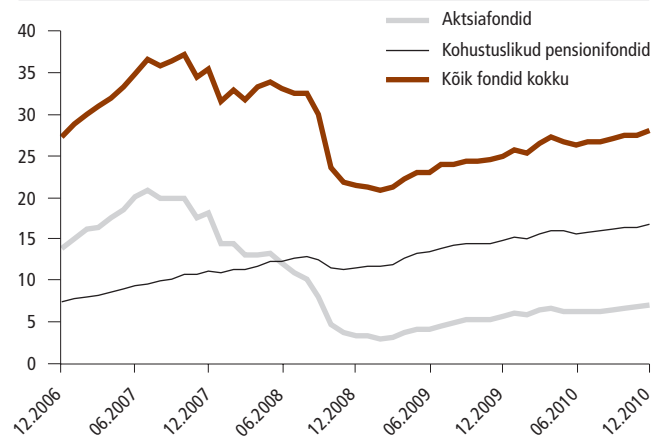
Endiselt on suurimaks fonditüübiks kohustuslikud pensionifondid osakaaluga 61% (2009. aasta lõpus 60%). Suuruselt teisel kohal on aktsiafondid osakaaluga 26% (2009. aasta lõpus 23%). Võlakohustuste fondide osakaal oli 3% kogu fondide varade mahust (2009. aasta lõpus 6%).

Üldine turujaotus:	Swedbank Investeeringisfondid	48%
	SEB Varahaldus	23%
	Danske Capital	9%
Kliente:	741 398 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	fondide kogumaht 27,9 mld kr	

Fondide mahud (mld kr)

Investeeringis- ja pensionifondide dünaamika 2007–2010. a (mld kr)

⁶ Andmed investeeringisfondide kohta hõlmavad kõiki Eestis registreeritud investeeringisfondide kliente, sh ka välisriikide kliente.

⁷ Turuväärtus.

a. Tarbijad⁸

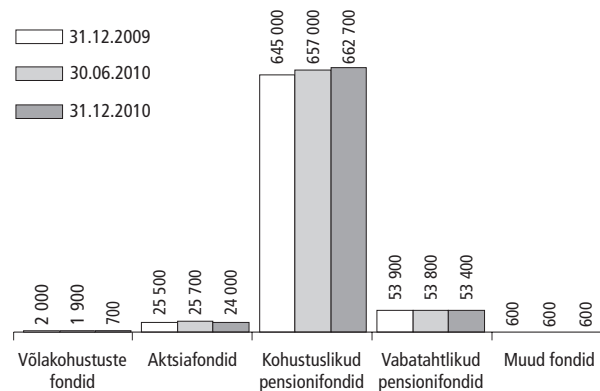
2010. aastal suurenes investeerimisfondide osakuomanike koguarv⁹ ja seda kohustuslike pensionifondide arvelt. Finantsinspektsiooni andmetel kasvas kohustuslike pensionifondide osakuomanike arv ca 17 700 isiku võrra ning moodustas juuni lõpu seisuga 662 700 isikut. Siinkohal tuleb aga silmas pidada, et paljud eraisikud kasutavad võimalust koguda pensioni läbi mitme kohustusliku pensionifondi ja seega on II pensionisambaga liitunute tegelik arv osakuomanike arvust väiksem (2010. aasta oktoobri lõpu seisuga ümardatuna 606 300 isikut).

Teistesse fondidesse investeeritavate isikute arv on vähenenud. Aktsiafondide osakuomanike arv vähenes ligikaudu 1600 isiku võrra, võlakohustuste fondide osakuomanike arv vähenes 1300 isiku¹⁰ võrra ja vabatahtlike pensionifondide osakuomanike arv vähenes ligikaudu 500 isiku võrra.

Suurimaks fondiliigiks kliendibaasi järgi olid kohustuslikud pensionifondid osakuomanike arvuga 662 700 isikut ning neile järgnesid:

- vabatahtlikud pensionifondid osakuomanike arvuga 53 400 isikut;
- aktsiafondid osakuomanike arvuga 24 000 isikut;
- võlakohustuste fondid osakuomanike arvuga 700 isikut;
- muud fondid (kinnisvara- ja riskikapitali fondid) osakuomanike arvuga 600 isikut.

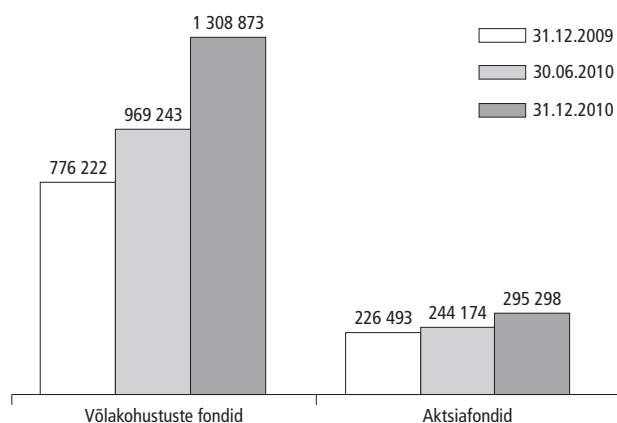
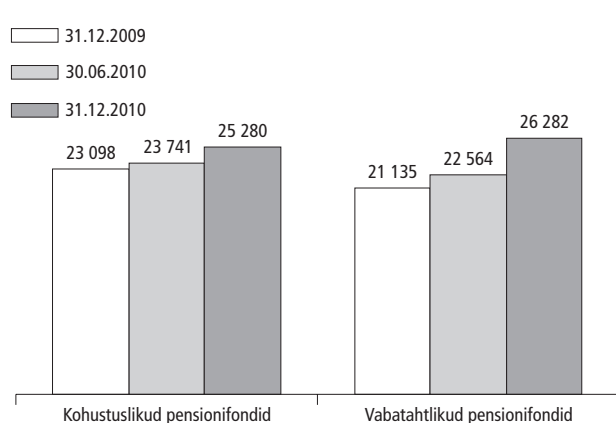
Investeerimis- ja pensionifondide osakuomanike arv

⁸ Kõik järeldused fondide kliendibaasi kohta põhinevad osakuomanike arvu. Isik võib omada mitme fondi osakuid. Seega näitab osakuomanike arv pigem inimeste aktiivsust investeerimisel läbi erinevate fondide, mitte fondidesse investeerivate isikute arvu.

⁹ Sisaldab ka mitteresidentidest osakuomanike.

¹⁰ Võlakohustuste fondide osakuomanike arvu märkimisväärse vähenemise oli tingitud SEB Likviidsusfondi likvideerimisest. SEB Likviidsusfondi osakuomanike arv enne fondi likvideerimist moodustas ca 2/3 võlakohustuste fondide omanikest.

Investeeringute maht osakuomaniku kohta, kr (1)**Investeeringute maht osakuomaniku kohta, kr (2)**

Suurimad investeeringud ühe kliendi kohta¹¹ on endiselt tehtud võlakohustuste fondidesse, mis tuleneb asjaolust, et seda liiki fonde kasutavad likviidsuse juhtimise eesmärgil eeskätt juriidilised isikud. SEB Likviidsusfondi likvideerimisprotsessi alustamise tulemusena kasvas 2010. aasta lõpus keskmine investeeringute maht kliendi kohta võlakohustuste fondides peaaegu kaks korda¹².

Investeeringud muudesse fondidesse (kinnisvara- ja riskikapitalifondid) moodustasid keskmiselt 2,1 miljonit krooni osakuomaniku kohta ehk teistest fondidest oluliselt rohkem. Nii kinnisvara- kui ka riskikapitalifondid on kõrgema riskiga fondid, kuhu investeerivad enamasti jõukamad eraisikud ja kutselised investorid.

Investeeringud ühe kliendi kohta eri liiki fondide lõikes seisuga 31. detsember 2010 seisuga olid:

- võlakohustuste fondid 1 308 873 krooni;
- aktsiafondid 295 298 krooni;
- kohustuslikud pensionifondid 25 280 krooni;
- vabatahtlikud pensionifondid 26 282 krooni.

¹¹ Investeeringud ühe kliendi kohta on näitliku iseloomuga ning viitavad vaid investeeringu ligikaudsele suurusjärgule (nt pensionifondide puhul viivad uued süsteemiga liitujad keskmise investeeringu mahu allapoole).

¹² Suur osa SEB Likviidsusfondi osakuomanikest olid eraisikud, kelle investeeringud on mahu poolest juriidiliste isikute omadest väiksemad.

b. Teenusepakkujad

Fondide varade jaotus erinevate fondivalitsejate vahel on suhteliselt stabiilne. Suurimad muudatused toimusid 2010. aastal LHV Varahalduse turuosas, mis kasvas 3%-lt 5%-ni ning GA Fund Management'i turuosas, mis vähenes 3%-lt 1%-ni.

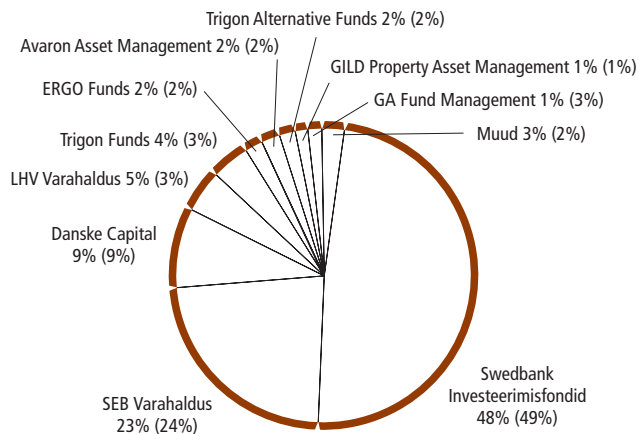
Eesti suurimaks fondivalitsejaks turuosaga 48% on endiselt Swedbank Investeeringufondid. Aastaga vähenes tema turuosaga 49%-lt 48%-ni.

SEB Varahaldusele kuulus 2010. aasta lõpu seisuga 23% fondi-
turust. Aastaga vähenes tema turuosaga 24%-lt 23%-ni.

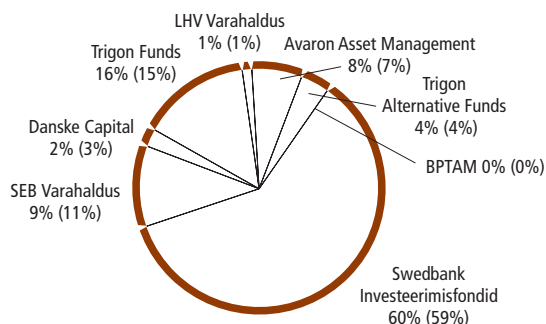
Suurimatest muudatustest **aktsiafondide** turujaotuses võib välja tuua SEB Varahalduse turuosaga vähenemise 11%-lt 2009. aasta lõpus 9%-ni 2010. aasta lõpus. Suurim 60%-line turuosaga kuulub endiselt aga Swedbank Investeeringufondidele. Talle järgneb Trigon Funds turuosaga 16%.

Võlakohustuste fondide¹³ likvideerimine 2010. aastal tõi kaasa suured muutused: Eesti turule on jäänud vaid kaks võlakohustuste fonde valitsevat fondivalitsejat. Pärast Swedbank Private Debt Fondi likvideerimist ei valitse Swedbank Investeeringufondid enam ühtegi võlakohustuste fondi. Swedbank Private Debt Fondi ja Danske Invest Likviidsusfondi likvideerimise tagajärjel suurenes SEB Varahalduse turuosaga aastaga 64%-lt 96%-ni. Danske Capital'i turuosaga vähenes 9%-lt 4%-ni.

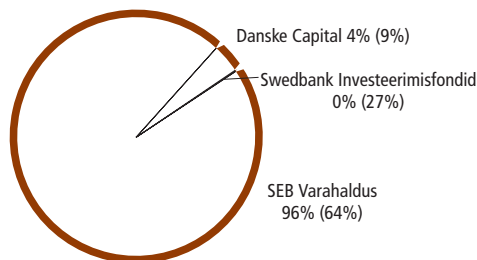
Turujaotus: kõik fondid kokku seisuga 31.12.2010 (sulgudes 31.12.2009)

Turujaotus: aktsiafondid

Turujaotus: võlakohustuste fondid

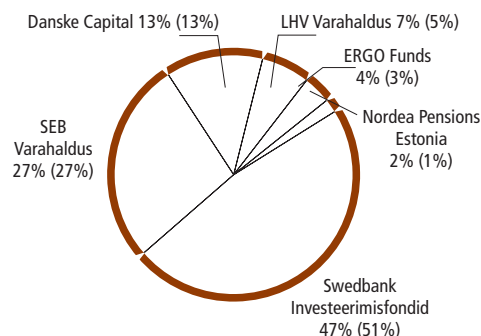
Suurim osa **pensionifondide** turust kuulub Swedbank Investeeringisfondidele. Üle pika aja toimusid **kohustuslike pensionifondide** turujaotuses mõningad muutused: nimelt vähenes Swedbank Investeeringisfondide turuosa 51%-lt 47%-ni ning samas kasvas LHV Varahalduse turuosa 5%-lt 7%-ni ning Nordea Pensions Estonia turuosa 1%-lt 2%-ni.

Vabatahtlike pensionifondide osas vähenes Swedbank Investeeringisfondide turuosa 65%-lt 63%-ni, kuid sellest hoolimata kuulub neile 2/3 vabatahtlike pensionifondide turust.

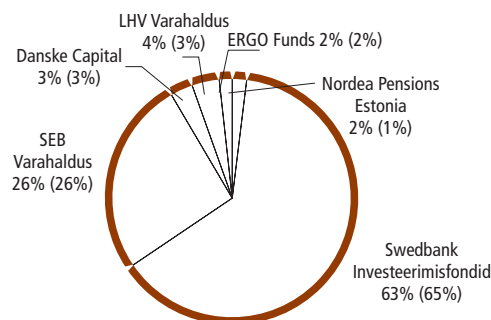
Muude fondide osas on suurima turuosaga GA Fund Management 29%-ga ning GILD Property Asset Management turuosaga 28%. Neile järgnes EfTEN Capital 20%-se turuosaga. 2010.aasta lõpus turule tulnud BPTAM Estonia AS hõivas 7%-se turuosa.

Kuna investeerimisfondide klientidest moodustavad põhiosa mitteresidendid, on Eesti fondituru kohta järelduste tegemiseks oluline eristada Eesti residendist kliendid mitteresidentidest.

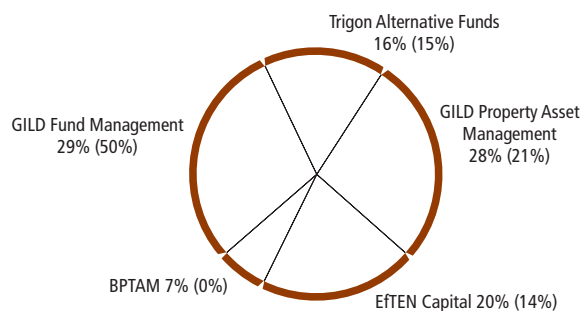
Turujaotus: kohustuslikud pensionifondid

Turujaotus: vabatahtlikud pensionifondid

Turujaotus: muud fondid

Aastataguse perioodiga võrreldes jäi **aktsiafondide** klientide struktuur suures osas samaks. Mahuliselt suurim osa kuulus **mitteresidentidele 56%** (2009. aasta lõpus: 57%).

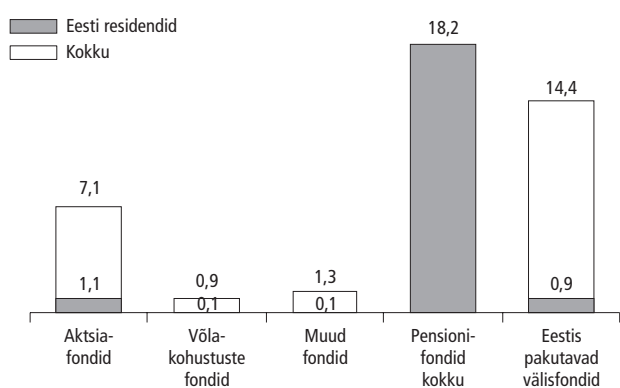
Aktsiafondidesse paigutatud 7,1 miljardist kroonist kuulus Eesti residentidest eraisikutele 16%. Eesti **residentidest eraisikute** poolt eelistatuimaks aktsiafondide fondivalitsejaks on Swedbank Investeerimisfondid, mis valitses 58% Eesti residentidest eraisikute poolt aktsiafondidesse paigutatud varadest. SEB Varahaldus valitses 31% Eesti residentidest eraisikute poolt aktsiafondidesse paigutatud varadest.

Võlakohustuste fondidesse paigutatud 0,9 miljardist kroonist kuulus Eesti residentidest eraisikutele vaid 5%. Eesti residentidest eraisikute lõikes kuulub suurim turuosa SEB Varahaldusele, kes valitses 85% võlakohustuste fondidesse paigutatud varadest. Swedbank Investeerimisfondid võlakohustuste fonde enam ei valitse.

Muudesse fondidesse paigutatud 1,3 miljardist kroonist kuulus Eesti residentidest eraisikutele vaid 2%. Eesti residentidest eraisikute turul suurim turuosa kuulub Gild Property Asset Management'ile, kes valitses 61% muude fondidesse paigutatud varadest.

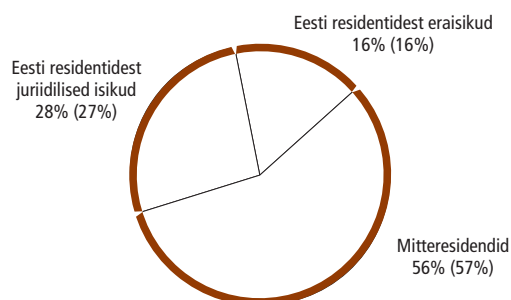
Eesti residentidest eraisikute eelistused fondide valikul:

Eesti residentide fondidesse paigutatud raha seisuga 31.12.2010 (mld kr)

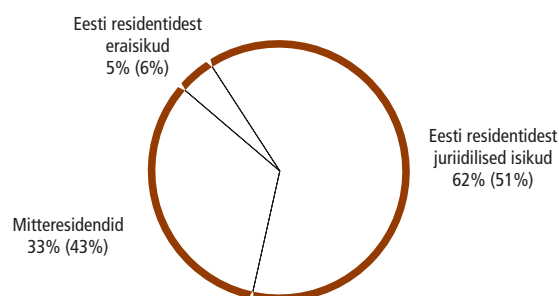
Aktsiafondide klientide struktuur seisuga 31.12.2010

(sulgudes 31.12.2009)

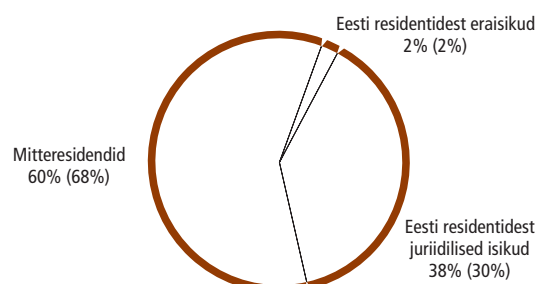
Võlakohustuste fondide klientide struktuur seisuga 31.12.2010

(sulgudes 31.12.2009)

Muude fondide klientide struktuur seisuga 31.12.2010

(sulgudes 31.12.2009)

6. Individaalportfellid¹⁴

a. Teenus

Individaalportfellide valitsemise teenust pakuvad nii investeerimisühingud, fondivalitsejad kui ka pangad.

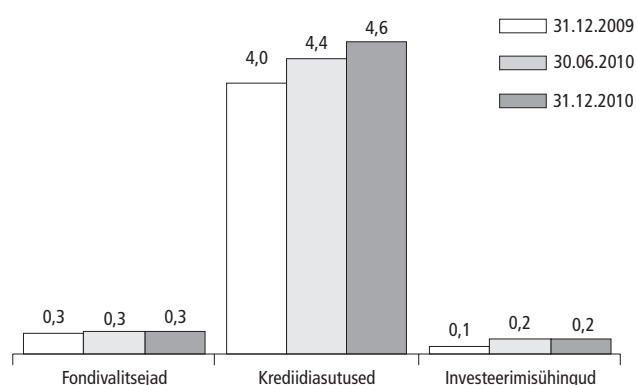
Käesolevas aruandes ei käsitleta institutsionaalseid kliente ning kõik andmed hõlmavad vaid Eesti residentidest eraisikute ja äriühingute poolt kasutatud individaalportfelli valitsemise teenust.

Eesti residentidest äriühingute ning eraisikute individaalportfellide maht moodustas 2010. aasta lõpus 5,1 miljardit krooni (2009. aasta lõpus 4,4 miljardit krooni). Aastaga suurenes äriühingute ja eraisikute individaalportfellide koondmaht 18%.

90% Eesti residentidest äriühingute ja eraisikute individaalportfellides hoitavatest vahenditest on koondatud pankadesse: 2010. aasta lõpu seisuga haldasid pangad individaalportfelli-dena ligi 4,6 miljardit krooni.

Fondivalitsejate poolt hallatavate residentidest klientide individaalportfellide maht moodustas kokkuvõttes 0,3 miljardit krooni. Investeerimisühingud haldasid 0,2 miljardit krooni.

Eesti residentidest äriühingute ja eraisikute individaalportfellide mahud (mld kr)

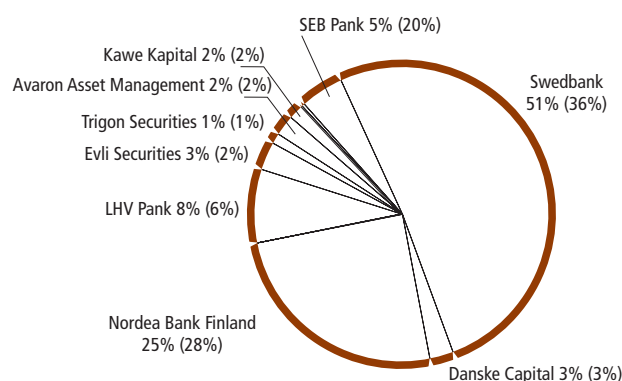

Üldine turujaotus:	Swedbank	51%
	Nordea Pank	25%
	LHV Pank	8%
Kliente:	info puudub	
Teenuse maht:	Eesti residentidest äriühingute ja eraisikute portfelli-d kogumaht 5,2 mld	

b. Teenusepakkujad

Suurim turuosa Eesti residentidest äriühingute ja eraisikute individaalportfellide valitsemisel kuulus 2010. aasta lõpus Swedbank'ile: 51%. Aastaga kasvas tema turuosa 36%-lt 51%-ni. Nordea Bank Finland Eesti filiaalile kuulus 25%. SEB Panga turuosa vähenes aastaga 20%-lt 5%-ni.

Eesti residentidest äriühingute ja eraisikute individaalportfellide turujaotus teenusepakkuja löikes seisuga 31.12.2010 (sulgudes 31.12.2009)

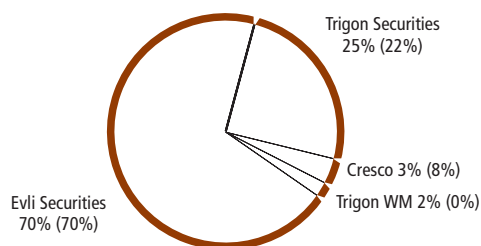
¹⁴ Andmed individaalportfellide valitsemise kohta hõlmavad kõiki nimetatud teenust Eestis pakutavaid subjekte, kelle klientideks võivad olla nii Eesti kui ka välisriikide kliendid.

Pankade lõikes kuulus suurim individuaalportfellide koondportfell Swedbank'ile (58%). Nordea Bank Finland Eesti filiaalile kuulus 28% ja SEB Pangale 5% turust.

Investeeringusühingute lõikes kuulus sarnaselt eelnevatele aastatele valdav osa individuaalportfellide mahust Evli Securities'ile (70%).

Fondivalitsejate lõikes kuulus suurim individuaalportfellide koondportfell Danske Capital'ile (41%).

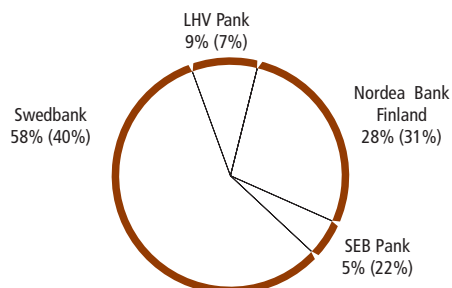
Turujaotus investeerimisühingute lõikes

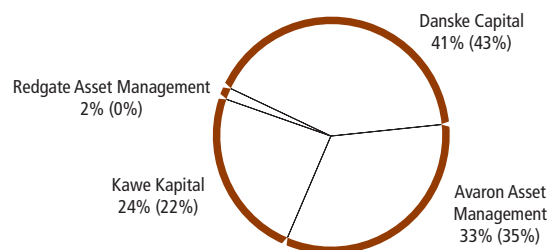
c. Teenuse tarbijad

Finantsinspektsiooni andmetel moodustasid Eesti residentidest äriühingute ja eraisikute individuaalportfellid 2010. aasta lõpus 21% individuaalportfellide koondmahust. Eesti residentidest finantsasutuste ja valitsuse individuaalportfellid moodustasid 39%, mitteresidentidest finantsasutuste individuaalportfellid 34% ning mitteresidentidest äriühingute ja eraisikute individuaalportfellid moodustasid 6% individuaalportfellide koondmahust.

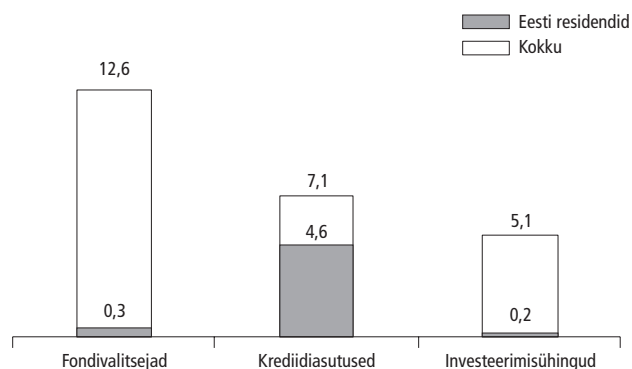
Individuaalportfellide turujaotus krediitiasutuste lõikes seisuga 31.12.2010 (sulgudes 31.12.2009)

Turujaotus fondivalitsejate lõikes

Eesti residentidest äriühingute ja eraisikute osalus valitsetavates individuaalportfellides seisuga 31.12.2010 (mld kr)

7. Laenud¹⁵

2010. aastal vähenes pankade laenuportfelli maht 4,9% ehk 12 miljardi krooni võrra, ulatudes 2010. aasta lõpuks 233,4 miljardi kroonini, millest laenud äriühingutele¹⁶ moodustasid 45% ja laenud eraisikutele¹⁷ 49%.

Enim vähenes laenude maht äriühingute osas: 6,6 miljardit krooni. Laenud eraisikutele vähenesid 3,1 miljardi krooni ning laenud finantseerimisasutustele 3,0 miljardi krooni võrra.

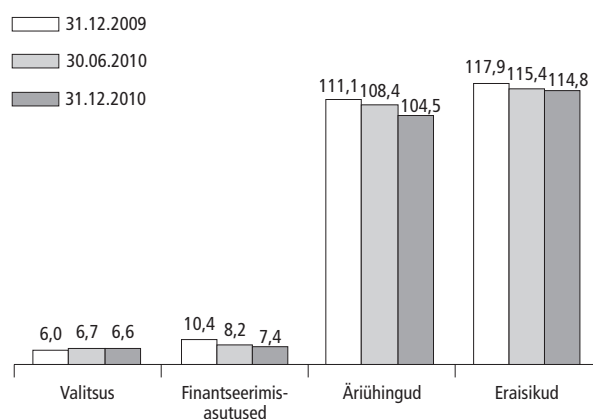
Kokkuvõttes oli 2010. aasta lõpu seisuga väljastatud laene eraisikutele 114,8 miljardi ja äriühingutele 104,5 miljardi krooni ulatuses. Laenud finantseerimisasutustele¹⁸ moodustasid 7,4 miljardit krooni ning laenud valitsusele¹⁹ 6,6 miljardit krooni.

Suurima osa eraisikute laenudest moodustavad eluasemelae-
nud mahuga 93,6 miljardit krooni.

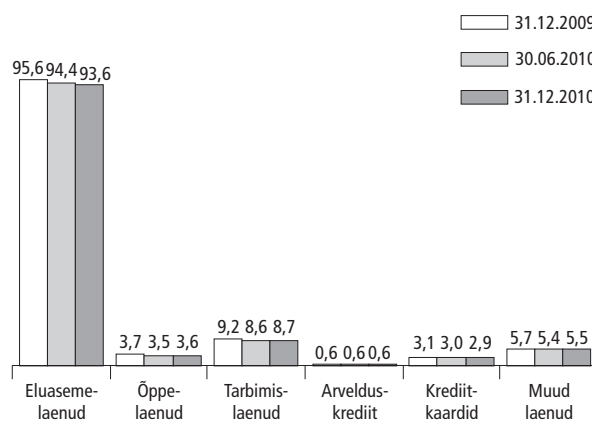
Aastaga vähenes laenude maht kõikide kliendigruppide lõikes.

Üldine turujaotus:	Swedbank	42%
	SEB Pank	23%
	Nordea Bank Finland Eesti filiaal	16%
Eraisikutest kliente:	1 133 646 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	koondlaenuportfelli maht 233,4 mld kr	

Laenude maht (mld kr)

Eraisikute laenude maht (mld kr)

¹⁵ Andmed laenude kohta sisaldavad Eestis väljastatud laenusid.

¹⁶ Riigi või kohaliku omavalitsuse äriühing, muu äriühing.

¹⁷ Eraisik, mittetulundusühing.

¹⁸ Kindlustusasutus ja pensionifond, muu finantseerimisasutus.

¹⁹ Keskvallitsus, kohalik omavalitsus, riiklik sotsiaalkindlustusfond, muu eelarveväline fond.

a. Tarbijad

Eraisikute keskmised laenujääkide summad:

Eraisikutele väljastatud laenude keskmine jääk, kr		
	31.12.2009	31.12.2010
Eluasemelaenud	597 000	592 000
Õppelaenud	32 000	33 000
Tarbimislaenud	40 000	35 000
Arvelduskrediit	5 000	4 000
Krediitkaardid	7 000	7 000
Muud laenud	110 000	120 000

2010. aastal vähenes eluasemelaenude keskmine jääk 597 000 kroonilt 592 000 kroonini. Tarbimislaenude keskmine jääk vähenes 40 000 kroonilt 35 000 kroonini. Arvelduskrediidi keskmine jääk vähenes 5 000 kroonilt 4 000 kroonini. Krediitkaardisummade keskmine jääk jäi muutumatuks (7 000 krooni). Õppelaenude keskmine jääk kasvas 32 000 kroonilt 33 000 kroonini. Muude laenude keskmine jääk kasvas 110 000 kroonilt 120 000 kroonini. Muude laenude²⁰ kõrge keskmine jääk on tingitud eelkõige äritegevuse eesmärgil võetud laenude suurusest, viimaste jääk ulatus keskmiselt 695 000 kroonini.

Esmakordselt viimaste aastate jooksul suurenes 2010. aastal eraisikutega sõlmitud tarbimislaenude ja arvelduskrediidi lepingute arv – vastavalt 7% ja 12%.

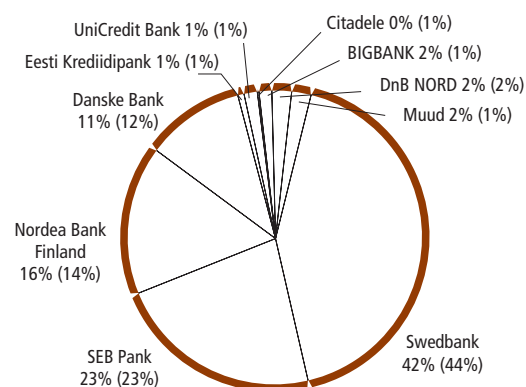
2010. aasta lõpu seisuga oli eraisikutega sõlmitud eluasemelae-nu lepingute arv 158 000 (2009: 160 200), õppelaenulepingute arv 107 400 (114 200), tarbimislaenude arv 246 100 (229 000), arvelduskrediidi lepingute arv 142 500 (127 600), krediitkaardi lepingute arv 436 400 (467 500) ning muude laenulepingute arv 43 300 (52 000).

b. Teenusepakkujad

Laenuturg on jaotatud suures osas nelja suurema panga vahel, kellele kuulub kokkuvõttes 92% laenuturust. Suurimat turuosa omab Swedbank – 42% kogu koondlaenuportfelist, järgnevad SEB Pank 23%, Nordea Bank Finland Eesti filiaal 16% ning Danske Bank Eesti filiaal 11%-ga.

Ülejäänud 8% turust jagavad omavahel 13 turuosalist, kellest suurima turuosaga on DnBNord 1,8%-lise turuosaga.

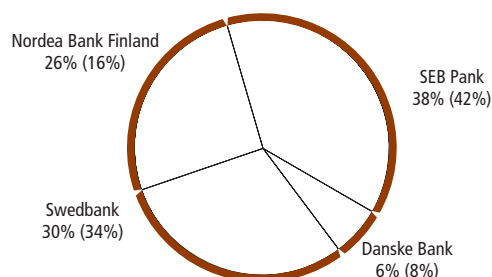
Turujaotus: laenud seisuga 31.12.2010 (sulgudes 31.12.2009)

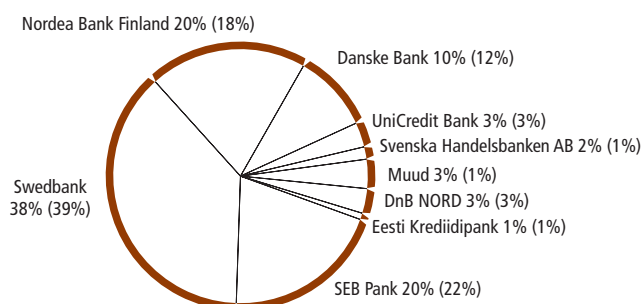
20 Muud eraisikutele ja mittetulundusühingutele väljastatud laenud on muuhulgas väärtpaberite soetamiseks, äriühingu tegevuse alustamiseks ja laiendamiseks võetud laenud.

Joonistel on ära toodud eriliigiliste laenude jaotus Eestis tegutsevate pankade vahel:

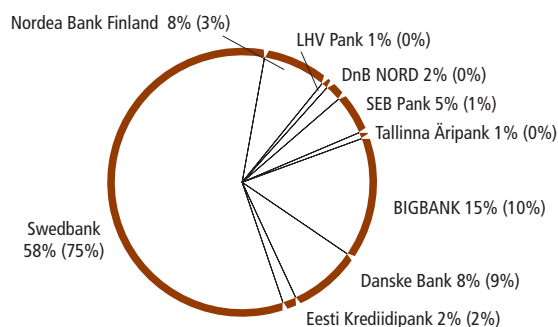
Turujaotus: valitsuse laenud seisuga 31.12.2010 (sulgudes 31.12.2009)

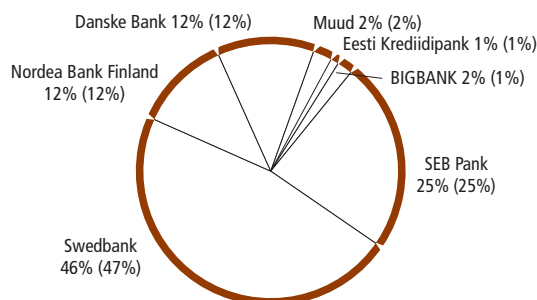
Turujaotus: äriühingute laenud

Turujaotus: finantseerimisastutuste laenud

Turujaotus: eraisikute laenud

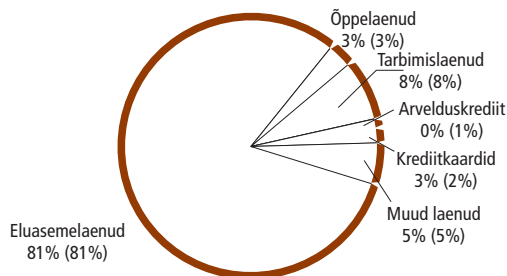
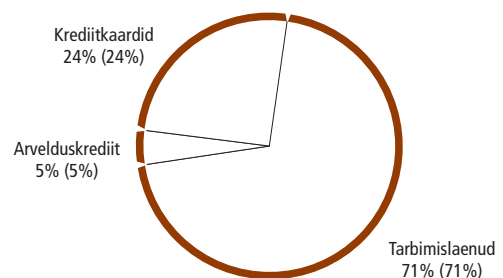

Võrreldes 2009. aastaga toimusid suured muudatused valitsusele antud laenude turul. Oluliselt suurenes siin Nordea Bank Finland Eesti filiaali turuosa: 16%-lt 26%-ni. Samas on langenud Swedbank'i turuosa 34%-lt 30%-ni ning SEB Panga turuosa 42%-lt 38%-ni. Seega erinevalt varasematest perioodidest, kui valitsusele väljastatud laenude turg oli jaotatud suuresti kahe panga – Swedbank'i ja SEB Panga vahel, on lisandunud veel üks olulist turuosa omav pank.

Suurim osa finantseerimisastutuste laenude turust – 58% kuulub Swedbank'ile, kuid võrreldes 2009. aasta lõpu seisuga on Swedbank'i s turuosa märgatavalt vähenenud. BIGBANK'i turuosa suurenes 2010. aastaga 10%-lt 15%-ni.

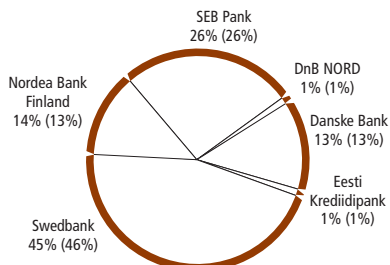
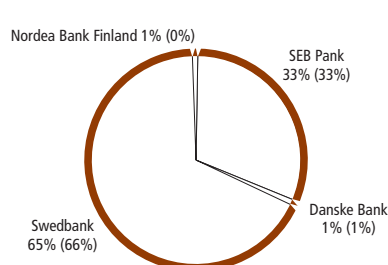
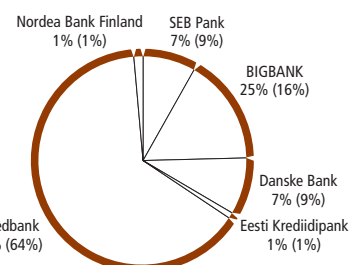
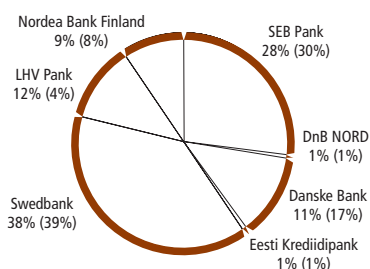
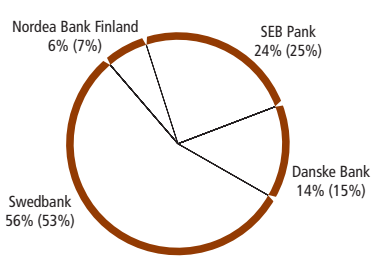
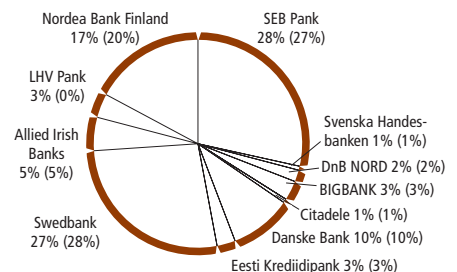
Suurim osa äriühingute laenudest on väljastatud Swedbank'i (38%), SEB Panga (20%) ja Nordea Bank Finland Eesti filiaali (20%) poolt.

Suurim osa eraisikute kuuluvatest laenujääkidest on samuti koondunud Swedbank'i (46%) ning SEB Panga (25%). Eraisikute laenude turujaotus on läbi aegade olnud kõige stabiilsem. Eraisikutele väljastatud erinevate laenu liikide jaotus viimase aasta jooksul sisuliselt ei muutunud.

Eraisikute laenude jaotus seisuga 31.12.2010 (sulgudes 31.12.2009)**Igapäevase tarbimisega seotud laenud**

Valdav osa eraisikutele väljastatud laenudest on eluasemelaenu, kokku 81% ehk 93,6 miljardit krooni. Igapäevaste kulutustega seotud laenud (tarbiselaenu, krediitkaartide kasutatud osa, arvelduskrediit) moodustasid kokku 12,2 miljardit krooni.

Eraisikute laenuturg on väga kontsentreeritud, ligikaudu pool turust kuulub Swedbank'ile, ülejäänud jaotavad omavahel peamiselt SEB Pank, Danske Bank Eesti filiaal ning Nordea Bank Finland Eesti filiaal. Erasisikute tarbiselaenu valdkonnas on oma turuosa jätkuvalt suurendanud BIGBANK: 2010. aastaga on see suurenenud 16%-lt 25%-ni.

Turujaotus: eraisikute eluasemelaenu**Turujaotus: eraisikute õppelaenu****Turujaotus: eraisikute tarbiselaenu****Turujaotus: eraisikute arvelduskrediit****Turujaotus: eraisikute krediitkaardid****Turujaotus: eraisikute muud laenu**

8. Hoiustamine²¹

Eesti pankades deponeeritud **hoiuste maht** kasvas 2010. aastal 4,7% ehk 7,4 miljardi krooni võrra, ulatudes 2010. aasta lõpuks 164,7 miljardi kroonini. Nõudmiseni ja üleööhoiused moodustasid sellest 94 miljardit krooni, tähtajalised ja säästuhoiused 69 miljardit krooni ning investeerimis- ja muud hoiused 2 miljardit krooni. 2010. aastal on nõudmiseni ja üleööhoiuste osakaal suurenenud 45%-lt 57%-ni ning tähtajaliste ja säästuhoiuste osakaal vähenenud vastavalt 53%-lt 42%-ni koguhoiustest.

Suurima osa hoiustest moodustasid äriühingute²² hoiused osakaaluga 47% koguhoiustest ning kogumahuga 78 miljardit krooni.

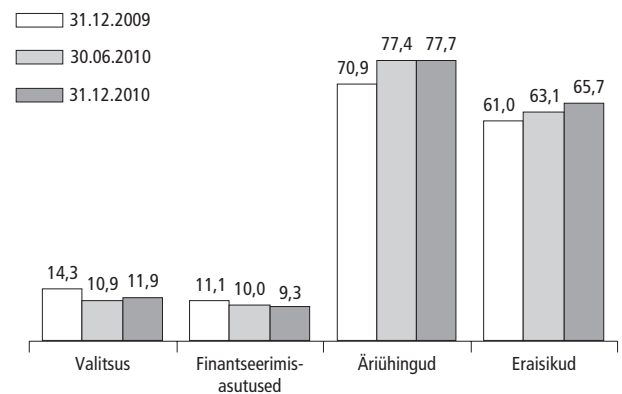
Eraisikutele²³ kuulus 40% hoiustest mahuga 66 miljardit krooni, millest nõudmiseni ja üleööhoiused moodustasid 32 miljardit krooni ning tähtajalised ja säästuhoiused samuti 32 miljardit krooni ning investeerimis- ja muud hoiused moodustasid 2 miljardit krooni. Eraisikute nõudmiseni ja üleööhoiused kasvasid aastaga tavapärasest kiiremini ehk 30% võrra, mis mingil määral võib olla seletatav eurole üleminekuga ning sularaha liikumisega arvelduskontodele.

Valitsuse hoiused moodustasid 7% koguhoiustest kogumahuga 12 miljardit krooni.

Finantseerimisasutuste²⁴ hoiused moodustasid 6% koguhoiustest kogumahuga 9 miljardit krooni.

Üldine turujaotus:	Swedbank	45%
	SEB Pank	21%
	Nordea Bank Finland Eesti filiaal	16%
Kliente:	3 146 166 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	hoiuste kogumaht 164,7 mld kr	

Hoiuste mahud (mld kr)

21 Andmed hoiuste kohta hõlmavad kõigis Eestis tegutsevates krediidiasutustes ning välisriikide Eesti filiaalides deponeeritud summasid ehk nii Eesti residentide kui ka mitteresidentide hoiuseid.

22 Riigi või kohaliku omavalitsuse äriühingud, muud äriühingud.

23 Eraisikud, mittetulundusühingud.

24 Kindlustusseltsid ja pensionifondid, muud finantseerimisasutused.

a. Teenusepakkujad

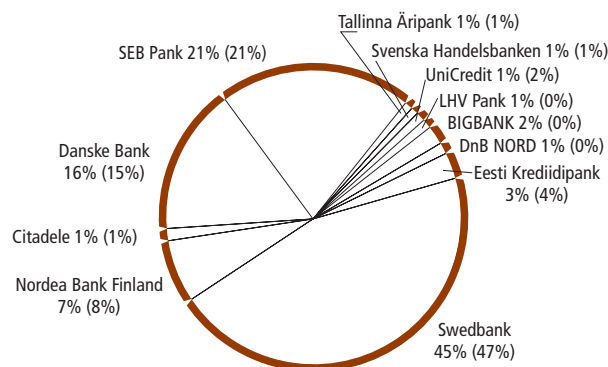
Eesti hoiuseturg on jaotatud põhiosas nelja suurima panga vahel: Swedbank'ile kuulus 2010. aasta lõpus 45% hoiuste turust, SEB Pangale 21%, Danske Bank Eesti filiaalile 16% ning Nordea Bank Finland Eesti filiaalile 7% kogu hoiuste turust.

Kuigi 2010. aasta lõpu seisuga deponeeriti suurim osa hoiustest peamiselt Swedbank'is, on tema turuosa kõigis kliendikategooriates vähenenud. Samas on Danske Bank Eesti filiaali turuosa märkimisväärselt suurenenud valitsuse ja finantseerimisasutuste hoiuste osas.

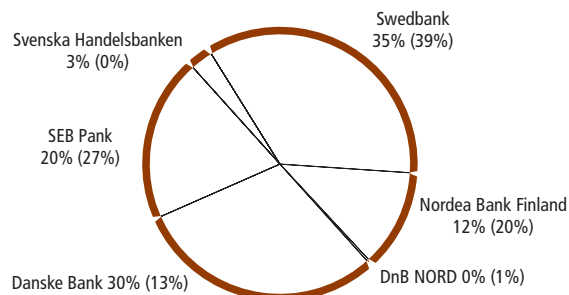
Valitsuse hoiuste osas kuulus suurim turuosa Swedbank'ile, vähenedes aasta jooksul 39%-lt 35%-ni. Danske Bank Eesti filiaali turuosa kasvas 2010. aastal 13%-lt 30%-ni, SEB Panga turuosa vähenes 27%-lt 20%-ni ning Nordea Bank Finland Eesti filiaali turuosa vähenes 20%-lt 12%-ni.

Finantseerimisasutuste hoiuste osas kuulus suurim turuosa Danske Bank Eesti filiaalile, suurenedes aastaga 19%-lt 39%-ni. Swedbank'i turuosa vähenes 39%-lt 33%-ni, SEB Panga turuosa vähenes 24%-lt 19%-ni. Nordea Bank Finland Eesti filiaali turuosa vähenes 9%-lt 5%-ni.

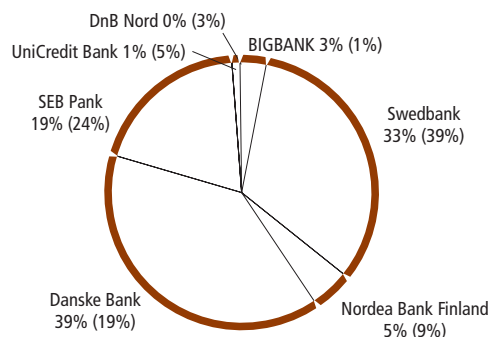
Turujaotus: hoiused seisuga 31.12.2010 (sulgudes 31.12.2009)

Turujaotus: valitsuse hoiused

Turujaotus: finantseerimisastutuste hoiused

Nagu ka eelmistel aastatel iseloomustab äriühingute hoiuste turgu stabiilsus – turuosad kõikusid 2%-3% piirides. Suurim turuosa kuulus endiselt Swedbank'ile, vähenedes aastaga 43%-lt 40%-le. SEB Panga turuosa suurenes 17%-lt 19%-ni, Danske Bank Eesti filiaali turuosa vähenes 20%-lt 19%-le.

Eraisikute hoiuste turgu iseloomustab samuti stabiilsus. Üle poole turust kuulus 2010. aastal Swedbank'ile (54%). SEB Panga turuosa oli 23% ja Danske Bank Eesti filiaali turuosa 7%. Mõningast kasvu on näha väiksemate pankade turuosades. 2010. aastaga kasvas BIGBANK'i turuosa 2%-lt 4%-ni ning Citadele Banka Eesti filiaali turuosa 1%-lt 2%-ni.

b. Teenuse tarbijad

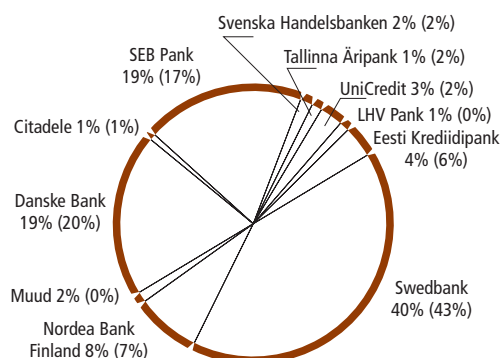
2009. aastaga võrreldes vähenes hoiuselepingute arv ning seda kõikides kliendikategooriates.

Kehtivate hoiuselepingute arv²⁵ seisuga 31.12.2010:

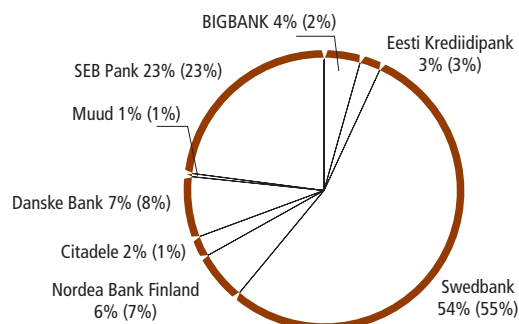
- nõudmiseni ja üleööhoiused kokku 2 431 000 lepingut
- sh eraisikud 2 204 000 lepingut
- tähtajalised ja säästuhoiused kokku 468 000 lepingut
- sh eraisikud 437 000 lepingut
- investeerimis- ja muud hoiused kokku 36 000 lepingut
- sh eraisikud 35 000 lepingut

Eraisiku nõudmiseni ja üleööhoiuse keskmine suurus oli 2010. aasta lõpu seisuga **14 700** krooni (2009. aasta lõpus 11 000 krooni), tähtajalise ja säästuhoiuse suurus **72 100** krooni (70 100 krooni) ning investeerimis- ja muu hoiuse suurus **49 000** krooni (43 800 krooni).

Turujaotus: äriühingute hoiused

Turujaotus: eraisikute hoiused

25 Arvesse on võetud vaid hoiused rahaliste vahenditega